



LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL 2015–2016 IR 2016–2017 MOKSLO METŲ PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS BENDROJO UGDYMO PLANO PATVIRTINIMO

2015 m. gegužės 6 d. Nr. V-459
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 56 straipsnio 12 punktu,
tvirtinu 2015–2016 ir 2016–2017 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendraji
ugdymo planą (pridedama).

Švietimo ir mokslo ministras

Dainius Pavalkis

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo
ministro 2015 m. gegužės 6 d.
įsakymu Nr. V-459

2015–2016 IR 2016–2017 MOKSLO METŲ PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS BENDRASIS UGDYMO PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2015–2016 ir 2016–2017 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendrasis ugdymo planas (toliau – Bendrasis ugdymo planas) reglamentuoja pradinio ugdymo programos, specializuoto ugdymo krypties programų (pradinio ugdymo kartu su muzikos, dailės, menų, sporto ir/ ar kitu ugdymu programų), pradinio ugdymo individualizuotos programos, pradinio ugdymo programos ją pritaikius mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, suaugusiųjų pradinio ugdymo programos (toliau – Pradinio ugdymo programa) taip pat ir neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą mokyklose.

2. Bendrojo ugdymo plano paskirtis – apibrėžti Pradinio ugdymo programos įgyvendinimo nuostatas, kuriomis vadovaudamasi mokykla gali savarankiškai bei tikslingai, atsižvelgdamas į mokyklos bendruomenės poreikius, planuoti ir organizuoti pradinį ugdymą.

3. Bendrajame ugdymo plane vartojamos sąvokos:

Kontrolinis darbas – žinių, gebėjimų, įgūdžių parodymas arba mokinijų žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atliliki skiriamas ne mažiau kaip 30 minučių.

Įšlyginamoji klasė – klasė, sudaryta iš mokinijų, nutraukusių mokymąsi ar nesimokiusių kai kurių bendrojo ugdymo dalykų.

Laikinoji grupė – mokinijų grupė dalykui pagal modulį mokytis, dalykui diferencijuotai mokytis ar mokymosi pagalbai teikti.

Mokyklos ugdymo planas – mokykloje vykdomų ugdymo programų įgyvendinimo aprašas, parengtas, vadovaujantis Bendruoju ugdymo planu.

Pamoka – pagrindinė nustatytos trukmės nepertraukiamo mokymosi organizavimo forma.

Specialioji pamoka – pamoka mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, skirta įgimtiems ar įgytiems sutrikimams kompensuoti, išskirtiniams asmens gabumams ugdyti.

Specialiosios pratybos – švietimo pagalbos teikimo forma mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, padedanti įveikti mokymosi sunkumus ir sutrikimus.

Ugdymo planas – ugdymo programos įgyvendinimo aprašas.

4. Kitos Bendrajame ugdymo plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS MOKYKLOS UGDYMO PLANO RENGIMAS

5. Mokyklos 2015–2016 ir 2016–2017 mokslo metų pradinio ugdymo planas (toliau – Mokyklos ugdymo planas) rengiamas, vadovaujantis Bendruoju ugdymo planu, Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrujų programų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrujų programų patvirtinimo“, 1 priedo „Pradinio ugdymo bendroji programa“ (toliau – Bendroji programa) nuostatomis dėl ugdymo turinio kūrimo ir mokymosi pasiekimų, pradinį

ugdymą, neformalųjį vaikų švietimą ir mokyklos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais bei mokyklos strateginiu planu.

6. Mokykla, rengdama Mokyklos ugdymo planą, turi remtis švietimo stebėsenos, nacionalinių ir tarptautinių mokinijų pasiekimų tyrimų duomenimis ir rekomendacijomis, mokinijų pasiekimų ir pažangos vertinimo procese informacija, mokyklos įsivertinimo ir išorės vertinimo duomenimis.

7. Rengiant Mokyklos pradinio ugdymo planą, mokyklos vadovo įsakymu sudaroma darbo grupė, į kurią bendradarbiavimo pagrindais įtraukiami mokytojai, mokyklos administracijos, mokyklos Vaiko gerovės komisijos atstovai, tėvai (globėjai).

8. Mokykla, rengdama vienerių arba dvejų metų Mokyklos ugdymo planą, apsisprendžia dėl jo struktūros, nuostatų detalizavimo. Mokyklos plano struktūra ir jo dalys neprivalo atitinkti Bendrojo ugdymo plano struktūros. Mokyklos ugdymo plane nustatomos pradinio ugdymo programos įgyvendinimo nuostatos, kurios atspindi pradinio ugdymo organizavimo specifiką konkrečioje mokykloje.

9. Įgyvendinanti kelias bendrojo ugdymo programas (pvz., pradinio, pagrindinio, vidurinio) mokykla gali rengti vieną bendrą visoms programoms arba atskirą tik pradinio ugdymo programos įgyvendinimo Mokyklos ugdymo planą.

10. Mokyklos ugdymo planą iki ugdymo proceso pradžios tvirtina mokyklos vadovas, projektą sudeinęs su mokyklos taryba, savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomaja institucija ar jos įgaliotu asmeniu (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), dalyvių susirinkimu (savininku) (kitose mokyklose).

11. Mokyklos ugdymo plane įteisinami mokyklos bendruomenės susitarimai dėl:

11.1. prioritetinių ugdymo tikslų ir uždavinių, keliamų mokyklos numatytam ugdymo laikotarpiui (metams, dvejims ar kt.);

11.2. pradinio ugdymo proceso organizavimo laikotarpių (pusmečiai, trimestrai ar kiti), papildomų atostogų;

11.3. Bendrajai programai įgyvendinti skiriamų ugdymo valandų paskirstymo varianto (-ų), numatyto (-ų) Bendrojo ugdymo plano 24 punkte, pasirinkimo, ugdymo valandų konkrečiai klasei paskirstymo;

11.4. ugdymo turinio formavimo (integralaus, dalykinio ir (ar) mišraus ugdymo), mokymosi organizavimo formų (pamoka, projektinė, kūrybinė veikla ir pan.);

11.5. ugdymo turinio planavimo laikotarpių, struktūros ir kitų su ugdymo turinio planavimu susijusių aspektų;

11.6. edukaciinių erdviių kūrimo, panaudojimo ir pritaikymo, atsižvelgiant į mokinijų ugdymosi poreikius, keliamus ugdymo tikslus;

11.7. Bendrosios programos pritaikymo mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių dėl išskirtinių gabumų, įgimtų ar įgytų sutrikimų, nepalankių aplinkos veiksnių, ir pradinio ugdymo individualizuotos programos įgyvendinimo;

11.8. švietimo pagalbos mokinjui ir mokytojui teikimo (pvz., mokymosi pagalbos esant žemiems mokinjų pasiekimams ar mokinjui (-iams) susiduriant su mokymosi sunkumais ar siekiant kompensuoti mokymosi pasiekimų skirtumus, susidariusius dėl mokymosi pagal kitos šalies pradinio ugdymo programą (papildomų ugdymo valandų skyrimo, atsakingų asmenų ar specialistų komandos sudarymo ir kt.);

11.9. ugdymo valandų, skiriamų mokinjų ugdymo poreikiams tenkinti, panaudojimo;

11.10. klasių dalijimo į grupes, mažiausio mokinjų skaičiaus jose nustatymo, laikinųjų grupių sudarymo;

11.11. prieikus – klasių jungimo, jungtinei klasei skiriamų valandų skaičiaus, jungtinės klasės organizavimo;

11.12. mokinjų mokymosi krūvio reguliavimo priemonių: pasiekimų patikrinamujų darbų organizavimo būdų (kontrolinių, diagnostinių testų, savarankiškų darbų ir kt.) ir laikotarpių, didžiausio patikrinamujų darbų skaičiaus per savaitę, namų darbų skyrimo;

- 11.13. mokinių ugdymo pasiekimų ir pažangos vertinimo metodikos ir tvarkos;
- 11.14. vadovėlių ir kitų mokymo(si) priemonių pasirinkimo, naudojimosi jomis mokykloje principų ir tvarkos;
- 11.15. pažintinės ir kultūrinės veiklos organizavimo;
- 11.16. neformaliojo vaikų švietimo programų pasirinkimo ir jų įgyvendinimo (derinant su Bendrosios programos dalykų ugdymo programomis ar vykdant atskiras programas), skiriamų ugdymo valandų, mokinių skaičiaus grupėse;
- 11.17. prevencinių ir kitų ugdymo programų pasirinkimo ir jų įgyvendinimo (integruojant į Bendrosios programos dalykus ar vykdant atskiras programas, skiriant joms tikslines ugdymo valandas);
- 11.18. bendradarbiavimo su mokinių tėvais (globėjais) tikslų ir formų;
- 11.19. kitų šio dokumento 11 punkte nenurodytų, tačiau mokyklai svarbių pradinio ugdymo programos įgyvendinimo nuostatų.

12. Siekiant tenkinti mokinių ugdymosi poreikius, Mokyklos ugdymo plane gali būti įteisinti ir kiti Bendrajame ugdymo plane nenumatyti sprendimai, jei mokyklai pakanka mokymo lėšų ir tiems sprendimams pritaria mokyklos taryba ir savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomoji institucija ar jos įgaliotas asmuo (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), dalyvių susirinkimas (savininkas) (kitos mokyklos).

III SKYRIUS **PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS**

PIRMASIS SKIRSNIS **PRADINIO UGDYMO PROCESO TRUKMĖ**

13. Mokslo metai:
- 13.1. 2015–2016 mokslo metai prasideda 2015 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2016 m. rugpjūčio 31 d. Ugdymo procesas prasideda 2015 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2016 m. birželio 3 d.
- 13.2. 2015–2016 mokslo metai prasideda 2016 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2017 m. rugpjūčio 31 d. Ugdymo procesas prasideda 2016 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2017 m. birželio 9 d.
14. Vienerių mokslo metų ugdymo proceso trukmė 2015–2016 mokslo metais – 34 savaitės, 2016–2017 mokslo metais – 35 savaitės.

15. Mokiniamams skiriama atostogos:

Atostogos	2015–2016 mokslo metai	2016–2017 mokslo metai
Rudens	2015-10-26–2015-10-30	2016-10-31–2016-11-04
Žiemos (Kalėdų)	2015-12-28–2016-01-08	2016-12-27–2017-01-06
Žiemos	2016-02-15	2017-02-17
Pavasario (Velykų)	2016-03-21–2016-03-25	2017-04-10–2017-04-14
Vasaros	2016-06-06–2016-08-31	2017-06-12–2017-08-31

16. Valstybinė mokykla (biudžetinė įstaiga), vykdanti ugdymą tautinės mažumos kalba, suderinusi su savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, savivaldybės mokykla (biudžetinė įstaiga), vykdanti ugdymą tautinės mažumos kalba, suderinusi su savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu, valstybinė mokykla, savivaldybės mokykla (viešoji įstaiga) ir nevalstybinė mokykla, vykdanti ugdymą tautinės mažumos kalba, suderinusi su savininku (dalyvių susirinkimu), gali keisti žemos (Kalėdų) ir pavasario (Velykų) atostogų datas.

17. Papildomoms atostogoms skiriama 5 ugdymosi dienos. Papildomų atostogų datas ir trukmę (skirti visas dienas vienу metu ar dalimis), atsižvelgdama į mokyklos bendruomenės poreikius, suderinusi su mokyklos taryba numato mokykla. Mokyklose, kuriose įgyvendinama pradinio ugdymo programa ir pagrindinio ugdymo programa, rekomenduojama dalį papildomų pradinių klasių mokinių atostogų derinti prie 2015–2016 ir 2016–2017 mokslo metais 5 klasių mokiniamams numatomų papildomų atostogų.

18. Nuo 5 iki 10 ugdymo proceso dienų per mokslo metus skiriama kultūrinei (taip pat etniniui), meninei, pažintinei, kūrybinei, sportinei, praktinei, socialinei veiklai. Ši veikla yra ugdymo proceso dalis, ja siekiama Bendrojoje programoje numatytu ugdymo tikslu.

19. Paskelbus ekstremalią situaciją, keliančią pavoju mokinį gyvybei ar sveikatai, nustačius ypatingą epideminę padėtį dėl staigaus ir neįprastai didelio užkrečiamujų ligų išplitimo viename ar keliuose administraciniuose teritoriniuose vienetuose, taip pat oro temperatūrai esant 20 laipsnių šalčio ar žemesnei, mokiniai į mokyklą gali nevykti. Šios dienos įskaičiuojamos į ugdymo dienų skaičių. Mokyklos direktorius priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo, apie priimtus sprendimus informuoja mokyklos tarybą, savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomąjai institucijai ar jos įgaliotą asmenį (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), dalyvių susirinkimą (savininką) – (kitos mokyklos).

ANTRASIS SKIRSNIS BENDROSIOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO BENDROSIOS NUOSTATOS

20. Bendroji programa įgyvendinama, vadovaujantis joje nustatytomis ugdymo turinio kūrimo ir įgyvendinimo didaktinėmis nuostatomis ir principais, mokinį pasiekimų vertinimo, aplinkos kūrimo nuostatomis.

21. Formuojant mokyklos ugdymo turinį: planuojant mokyklos mokinį pasiekimus, numatant ugdymosi tikslus, atsižvelgiama į nacionalinių ir tarptautinių mokinį pasiekimų tyrimų, pasiekimų vertinimo taikant standartizuotus testus mokykloje rezultatus (jei buvo vykdomi) ir rekomendacijas dėl mokinį pasiekimų gerinimo.

22. Mokykloje, kurios nuostatuose (įstatuose) įteisintas tautinės mažumos kalbos mokymas arba mokymas tautinės mažumos kalba, ugdymo procesas gali būti vykdomas arba kai kurie dalykai mokomi tautinės mažumos kalba. Bendroji programa vykdoma dvikalbio ugdymo būdu, vadovaujantis Ugdymo lietuvių kalba bendrojo ugdymo ir neformaliojo švietimo mokykloje tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. spalio 14 d. įsakymu Nr. V-1856 „Dėl Ugdymo lietuvių kalba bendrojo ugdymo ir neformaliojo švietimo mokykloje tvarkos aprašo patvirtinimo“.

23. Bendrajai programai ir neformaliojo švietimo programoms įgyvendinti:

23.1. 2015–2016 mokslo metais skiriama ugdymo valandos, kai ugdymo valandos trukmė 1 klasėse – 35 min., 2–4 klasėse – 45 min.:

Dalykai	1–4 klasėms skiriama ugdymo valandos
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	136
Lietuvių kalba (gimtoji)	986
Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių)	952*
Lietuvių kalba (valstybinė)	544*
Užsienio kalba	204
Matematika	612 (578*)
Pasaulio pažinimas	272
Dailė ir technologijos	272 (238*)
Muzika	272
Kūno kultūra	374 (340*)
Valandos, skiriama mokinį ugdymo(si) poreikiams tenkinti	170 (102*)
Iš viso Bendrajai programai įgyvendinti	3298 (3638*)
Neformaliojo švietimo valandos	272

Pastaba:

*mokykloje, kurios nuostatose (įstatuose) įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba.

23.2. 2016–2017 mokslo metais skiriamos ugdymo valandos, kai ugdymo valandos trukmė 1 klasėse – 35 min., 2–4 klasėse – 45 min.:

Dalykai	1–4 klasėms skiriamos ugdymo valandos
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	140
Lietuvių kalba (gimtoji)	1015
Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių)	980*
Lietuvių kalba (valstybinė)	560*
Užsienio kalba	210
Matematika	630/ (595*)
Pasaulio pažinimas	280
Dailė ir technologijos	280/ (245*)
Muzika	280
Kūno kultūra	385/ (350*)
Valandos, skiriamos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti	175/(105*)
Iš viso Bendrajai programai įgyvendinti	3395/(3745*)
Neformaliojo švietimo valandos	280

24. Atsižvelgiant į iškeltus ugdymo tikslus, mokyklos ar atskiro (-ų) klasės (-ių) mokinių mokymosi pasiekimus, mokinių ugdymosi poreikius, mokykla gali pasirinkti įvairius ugdymo valandų paskirstymo variantus. Ugdymo valandos Bendrajai programai įgyvendinti gali būti paskirstomos taip:

24.1. skiriant ugdymo dalykui konkrečiai klasei reikalingą ugdymo valandų skaičių, (perskirstant ketveriems metams ugdymo dalyko programai skiriamas ugdymo valandas), per ketverius metus užtikrinant 23 punkte ugdymo dalykui numatyta bendrą ugdymo valandų skaičių;

24.2. perskirstant ugdymo dalykams klasei vieneriems metams skiriamą ugdymo valandų skaičių, išlaikant bendrą pradinio ugdymo programas koncentrui (per dvejus metus) skiriamų ugdymo valandų skaičių:

24.2.1. 2015–2016 mokslo metais:

Dalykai	1–2 klasės	3–4 klasės	Iš viso skiriamā ugdymo valandų
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	68	68	136
Lietuvių kalba (gimtoji)	510	476	986*
Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių)	476*	476*	952
Lietuvių kalba (valstybinė)	238*	306*	544*
Užsienio kalba	68	136	204
Matematika	306/ (272*)	306	612/ (578*)
Pasaulio pažinimas	136	136	272
Dailė ir technologijos	136	136/ (102*)	272/ (238*)
Muzika	136	136	272
Kūno kultūra	170	204/ (170*)	374/ (340*)
Valandos, skiriamos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti	68	102/ (34*)	170/ (102*)
Iš viso Bendrajai programai įgyvendinti	1598/ 1768*	1700/ 1870*	3298/ 3638*
Neformaliojo švietimo valandos	136	136	272

Pastaba:

*mokykloje, kurios nuostatuose (įstatuose) įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba.

24.2.2. 2016–2017 mokslo metais:

Dalykai	1–2 klasės	3–4 klasės	Iš viso skiriamā ugdymo valandų
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	70	70	140

Lietuvių kalba (gimtoji)	525	490	1015
Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių)	490*	490*	980*
Lietuvių kalba (valstybinė)	245*	315*	560*
Užsienio kalba	70	140	210
Matematika	315 (280*)	315	630 (595*)
Pasaulio pažinimas	140	140	280
Dailė ir technologijos	140	140 (105*)	280 (245*)
Muzika	140	140	280
Kūno kultūra	175	210 (175*)	385 (350*)
Valandos, skiriamos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti	70	105 (35*)	175 (105*)
Iš viso Bendrajai programai igyvendinti	1645/ 1820*	1750 /1925*	3395/ 3745*
Neformaliojo švietimo valandos	140	140	280

Pastaba:

*mokykloje, kurios nuostatuose (įstatuose) įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba.

24.3. Bendrosios programos ugdymo dalykams skiriant ugdymo valandas per savaitę:

Dalykai	Dalyko savaitinių ugdymo valandų skaičius		
	1–2 klasės	3–4 klasės	Pradinio ugdymo programa (1–4 klasės)
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	2	2	4
Lietuvių kalba (gimtoji)	15	14	29
Gimtoji kalba*	14*	14*	28*
Lietuvių kalba (valstybinė)*	7*	9*	16*
Užsienio kalba (anglų, prancūzų ar vokiečių)	2	4	6
Matematika	9/8*	9	18/17*
Pasaulio pažinimas	4	4	8
Dailė ir technologijos	4	4/3*	8/7*
Muzika	4	4	8
Kūno kultūra	5	6/5*	11/10*
Privalomų ugdymo valandų skaičius mokiniai	1 kl. – 22/24* 2 kl. – 23/26*	3 kl.– 24/27* 4 kl.– 23/27*	92/104
Valandos, skiriamos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti	(5/3)**		(5/3)**
Iš viso			97/107*

Pastabos:

*mokykloje, kurios nuostatuose (įstatuose) įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba;

**valandų, skiriamų mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti, skaičius nurodytas 1–4 klasėms (keturioms klasėms) bendrai, esant daugiau klasių komplektų, atitinkamai didėja ir šių valandų skaičius.

24.4. specializuoto ugdymo krypties programoms (pradinio ugdymo kartu su muzikos, dailės, menų, sporto ir / ar kitu ugdymu programoms) igyvendinti ir pradinio ugdymo programai vaikų socializacijos centre igyvendinti galima perskirstyti iki 25 procentų Bendrosios programos dalykų turiniui igyvendinti Bendrojo ugdymo plano 23, 24. punktuose numatyty valandų:

24.4.1. specializuoto ugdymo krypties programos (pradinio ugdymo kartu su dailės ugdymu programos) dailės ugdymo dalies dailės raiškos dalykui igyvendinti 1–4 klasėse skiriama 8 ugdymo valandos per savaitę;

24.4.2. specializuoto ugdymo krypties programos (pradinio ugdymo kartu su muzikos ugdymu programos) muzikos ugdymo dalies branduolio dalykams (atlikėjo raiška, solfedžio) įgyvendinti 1–4 klasėms skiriama po 4 ugdymo valandas per savaitę, muzikos pažinimo dalykui 3–4 klasėms – po 1 ugdymo valandą per savaitę. Branduolių papildančiam dalykui – bendrasis fortepijonas – 1–4 klasėms skiriama 4 ugdymo valandas per savaitę, ansambliniams muzikavimui – 3–4 klasėms 1 ugdymo valanda per savaitę;

24.4.3. specializuoto ugdymo krypties programos (pradinio ugdymo kartu su inžineriniu ugdymu programos) inžinerinio ugdymo daliai įgyvendinti:

24.4.3.1. inžinerijos dalykui 1–4 klasėse skiriama ne mažiau kaip po 1 ugdymo valandą per savaitę;

24.4.3.2. dailės ir technologijų dalykas gali būti keičiamas specializuoto ugdymo krypties programos inžinerijos dalyku;

24.4.3.3. iki 25 procentų inžinerinio ugdymo programos turinio apimties 1–4 klasėse yra integruojama į Bendrosios programos ugdymo dalykų turinį;

24.4.3.4. integrutam specializuoto ugdymo krypties programos (pradinio ugdymo kartu su inžineriniu ugdymu programos) ir Bendrosios programos ugdymo dalykų turiniui skiriama ne daugiau nei Bendrojo ugdymo plano 23, 24 punktuose skiriamų valandų.

25. Valandos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti skiriomas, įvertinus mokinių ugdymosi poreikius, atsižvelgiant į mokyklos iškeltus ugdymo prioritetus, spręstinas ugdymo problemas. Valandos gali būti naudojamos:

25.1. kryptingam meniniams ugdymui;

25.2. užsienio kalbai mokyti, kai, atsižvelgiant į mokinių ugdymosi poreikius, yra tikslinga skirti 2–4 klasėi mokiniams 3-ią ugdymo valandą per savaitę;

25.3. kūno kultūrai mokyti, jei šiam dalykui skiriomas 2 ugdymo valandos per savaitę;

25.4. Sveikatos ugdymo bendrajai programai, patvirtintai Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1290 „Dėl Sveikatos ugdymo bendrosios programos patvirtinimo“, ir Žmogaus saugos bendrajai programai, patvirtintai Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 „Dėl Žmogaus saugos bendrosios programos patvirtinimo“, įgyvendinti;

25.5. specializuoto ugdymo krypties programų (pradinio ugdymo kartu su muzikos, dailės, menų, sporto ir kitu ugdymu programų) specializuoto ugdymo dalies dalykams;

25.6. dvikalbiams ugdymui, integrutam ugdymo procesui organizuoti ir kitai ugdymo veiklai, jei per pamoką dirba du mokytojai;

25.7. tautinės mažumos kalbai ar kitai mokinio gimtajai kalbai mokyti Bendrojo ugdymo plano 39.2.3.2 punkte numatytais atvejais;

25.8. lietuvių (valstybinei) kalbai mokyti mokyklose, kuriose ugdyamas organizuojamas tautinės mažumos kalba;

25.9. individualiam darbui su mokiniu (-iais), kuriam (-iem) reikalinga specialioji pedagoginė pagalba (nedidinant mokiniai privalomą ugdymo valandų skaičiaus per savaitę, pvz., kai vienu metu dirba du mokytojai: mokytojas ir mokytojo padėjėjas arba mokytojas ir specialusis pedagogas);

25.10. individualioms ir grupinėms konsultacijoms, mokymosi pagalbai tekti (pvz., gabiems mokiniams, mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų, esant žemiems mokymosi pasiekimams);

25.11. projektinei, kūrybinei ir kitai mokinį ugdomajai veiklai (pvz., techninei kūrybinei, gamtamokslinio tyrinėjimo ir eksperimentavimo, skaitymo gebėjimų ugdymo ir kt.), padedančiai siekti Bendrosios programos tikslų;

25.12. mokyklos pasirinktomis prevencinėmis ir kitomis programomis įgyvendinti.

26. Ugdymo valandų skaičių klasei per savaitę sudaro: privalomą ugdymo valandų skaičius visiems klasės mokiniams, valandos, skiriomas mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti, neformaliojo švietimo programoms įgyvendinti skiriomas ugdymo valandos, dalyko, kuriam mokyti klasė dalijama į grupes, ugdymo valandos. —————

27. Ugdymo valandos, nurodytos Bendrojo ugdymo plano 23, 24 punktuose, numatytois Bendrajai programai įgyvendinti, mokyklai ugdymo procesą organizuojant grupinio mokymosi forma kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, vadovaujantis Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtinntu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas).

28. Klasės dalijamos į grupes:

28.1. doriniams ugdymui, jei tos pačios klasės mokinį tėvai (globėjai) mokiniams yra parinkę tatybą ir etiką;

28.2. lietuvių kalbai (valstybinei) mokyti mokyklose, kuriose įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba, klasėje esant ne mažiau kaip 18 mokinį;

28.3. lietuvių kalbai (valstybinei) mokyti mokykloje, kurioje įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba, jungtinėje klasėje, kai jungiamos 2 klasės, klasėje esant ne mažiau kaip 12, kai jungiamos 3 klasės – ne mažiau kaip 10 mokinį, jei mokykla turi pakankamai mokymo lėšų;

28.4. lietuvių kalbai (gimtajai) mokyti mokykloje, esančioje daugiakalbėje aplinkoje, klasėje esant ne mažiau kaip 18 mokinį;

28.5. lietuvių kalbai (gimtajai) mokyti mokyklos, esančios daugiakalbėje aplinkoje, jungtinėje klasėje, kai jungiamos 2 klasės, klasėje esant ne mažiau kaip 12, kai jungiamos 3 klasės – ne mažiau kaip 10 mokinį, jei mokykla turi pakankamai mokymo lėšų;

28.6. užsienio kalbai mokyti, klasėje esant ne mažiau kaip 20 mokinį ir jei mokykla turi pakankamai mokymo lėšų.

29. Laikinosios grupės iš kelių klasių mokinį gali būti sudaromos:

29.1. doriniams ugdymui (tatybai, etikai);

29.2. tautinės mažumos gimtajai kalbai mokyti;

29.3. užsienio kalbai mokyti;

29.4. kūno kultūrai ugdyti mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių (specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės);

29.5. grupinėms konsultacijoms, mokymo pagalbai teikti ar kitai ugdymo veiklai, kuria siekiama spręsti mokyklai aktualias ugdymo problemas (pvz., gabiems mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų);

29.6. specialiajai pedagoginei pagalbai teikti;

30. Mokykla pagal turimas lėšas nusistato mažiausią mokinį skaičių laikinojoje grupėje.

31. Bendrosios programos ugdymo dalykams, išskyrus Bendrojo ugdymo plano 39.5.2 papunktyje numatyta atvejį, laikinosios grupės iš kelių klasių mokinį pagal gebėjimų grupes nesudaromos.

32. Bendrosios programos tikslų gali būti siekiama, ugdymo turinį formuojant pagal dalykus arba integravus atskirų ar visų ugdymo dalykų programas.

33. Formuojant integralų ugdymo turinį (nesuskaidytą į atskirus dalykus), mokytojas:

33.1. numato integruoto ugdymo laikotarpius (pvz., integruotai ugdoma dieną, mėnesį ar visus mokslo metus), ugdymo sričiai ar dalykui skiriant proporcingą ugdymo valandų skaičių;

33.2. numato integracinius / jungiamuosius ugdymo turinio elementus. Jais gali būti: Bendrojoje programe numatyti ugdymo(si) pasiekimai, kompetencijos, aktualios temos, problemos, iškelti ugdymo tikslai ir kt.;

33.3. gali pasirinkti įvairius ugdymo turinio integravimo būdus, kai integruojami visi ar keli Bendrosios programos ugdymo dalykai;

33.4. gali derinti Bendrosios programos ir neformaliojo švietimo programų turinį, kuriant integralų pradinio ugdymo turinį;

33.5. planuodamas ugdymo laiką, išlaiko metams klasei ugdymo dalykams skiriamas ugdymo valandas, nurodytas Bendrojo ugdymo plano 23 punkte;

33.6. numato ugdymo laiką minutėmis per savaitę:

Dalykai	Ugdymo laikas minutėmis per savaitę				Iš viso minučių 1–4 klasėse
	1 klasė	2 klasė	3 klasė	4 klasė	
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	770	1080	1080	1080	170
Lietuvių kalba					1225
Užsienio kalba					360
Matematika					770
Pasaulio pažinimas					340
Dailė ir technologijos					340
Muzika					340
Kūno kultūra					475
Privalomas mokinio ugdymo laikas (minutėmis)	770	1080	1080	1080	4010
Neformaliojo švietimo laikas	90	90	90	90	360

34. Formuojant integralų klasės(-ių) ugdymo turinį, mokykloje numatoma dienos ugdymo proceso pradžia ir pabaiga, preliminarus ugdymo veiklų laikas. Dalykų pamokos, jų laikas nenurodomi.

35. Ugdymo procesas gali būti organizuojamas pamoka ir kitomis mokymosi organizavimo formomis:

35.1. ugdymo procesą organizuojant pamoka nepertraukiamas ugdymo(si) proceso laikas 1–4 kl. numatomas, vadovaujantis Lietuvos higienos norma HN 21:2011 „Mokykla, vykdanti bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2011 „Mokykla, vykdanti bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai “ patvirtinimo“;

35.2. ugdymo procesą organizuojant kitomis ugdymo organizavimo formomis (pvz., integruotos veiklos, kūrybinių dirbtuvių, projekto ir kt.), derinant Bendrosios programos ugdymo dalykų ir neformaliojo švietimo programų turinį:

35.2.1. ugdymo procesas gali būti skirstomas į įvairios nepertraukiamos trukmės ugdymo periodus;

35.2.2. ugdomoji veikla (derinant formaliojo ir neformaliojo švietimo programų turinį) per dieną gali trukti ilgiau nei 5 ugdymo valandas, atsižvelgiant į tai, kiek mokykla gali skirti laiko neformaliojo švietimo programoms įgyvendinti. I ši laiką neįskaičiuojamas pailgintos dienos grupės veiklai organizuoti skirtas laikas.

36. Ugdymą organizuojant tiek pamoka, tiek kitomis mokymosi organizavimo formomis, gali būti realizuojamas ir dalykų programų, ir integruto ugdymo turinio įgyvendinimas.

37. Ugdymo procesas gali būti organizuojamas ne tik mokykloje, bet ir už jos ribų (pvz., muziejuose, parkuose, artimiausioje aplinkoje ir pan.).

38. Mokykla einamaisiais mokslo metais gali koreguoti ugdymo procesą ir turinį pagal pasikeitusius mokinį ugdymo poreikius, mokinį mokymosi rezultatus, išlaikydama mokslo metams skirtą ugdymo valandų skaičių.

TREČIASIS SKIRSNIS **BENDROSIOS PROGRAMOS UGDYMO DALYKŲ, INTEGRUOJAMŲJŲ PROGRAMŲ** **ĮGYVENDINIMAS**

39. Ugdymo sričių / ugdymo dalykų programų įgyvendinimas:

39.1. Dorinis ugdymas:

39.1.1. tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną iš dorinio ugdymo dalykų: etiką arba tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikybą;

39.1.2. mokykloje nesusidarius mokinių grupei etikai arba tikybai mokytis, sudaroma laikinoji grupė iš kelių klasių mokinių;

39.1.3. mokykloje, kuri negali užtikrinti pageidaujamos tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikybos mokymo, gali būti įskaitomas mokymasis tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos sekmadieninėje mokykloje ar tikybos mokymo grupėje, jei ji įgyvendina programą, kuriai yra pritarusi tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos vadovybę ir ji yra patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro. Šiuo atveju mokykla numato mokymosi pasiekimų įskaitymo tvarką;

39.1.4. dorinio ugdymo dalyką mokiniui galima keisti kiekvienais mokslo metais pagal tėvų (globėjų) parašytą prašymą.

39.2. Kalbinis ugdymas:

39.2.1. siekiant gerinti mokinių lietuvių kalbos pasiekimus, skaitymo, rašymo, kalbėjimo ir klausymo gebėjimai turi būti ugdomi ir per kitų dalykų ar ugdymo sričių ugdomąsių veiklas (pvz., naudojant mokomąsių užduotis teksto suvokimo gebėjimams, mąstymui ugdyti, kreipiant dėmesį į kalbinę raišką ir rašto darbus);

39.2.2. lietuvių kalbos (valstybinės) ugdymas mokykloje, kurios nuostatuose įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba:

39.2.2.1. lietuvių kalbos dalykas yra pradinio ugdymo programos sudedamoji dalis ir jos mokoma:

39.2.2.1.1. pagal Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintą lietuvių kalbos (valstybinės) ugdymo programą;

39.2.2.1.2. skiriant Bendrojo ugdymo plano 23, 24 punktuose nurodytas ugdymo valandas;

39.2.2.1.3. mokyklos tarybos pritarimu pasirinkus kitą, nei nurodyta Bendrojo ugdymo plano 23, 24. punktuose, ugdymo valandų lietuvių kalbai mokyti skyrimo, naudojimo variantą. Bendrajame ugdymo plane ugdymo valandos, skirtos gimtajai kalbai ir lietuvių kalbai mokyti per savaitę, sumuojamos ir dalijamos per pusę;

39.2.2.1.4. atsižvelgus į mokinių ugdymosi poreikius, mokiniam turint menką kalbinę patirtį ar esant žemiemis mokinių pasiekimams, skiriant 1 papildomą ugdymo valandą per savaitę lietuvių kalbai ugdyti iš valandų, skiriamų mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti;

39.2.2.2. lietuvių kalba pradinio ugdymo programoje mokoma integruotai:

39.2.2.2.1. suderinus mokymo laiką ir turinio apimtis į pradinio ugdymo dalykus, mokomus tautinės mažumos kalba, integruijami mokymo lietuvių kalbai fragmentai;

39.2.2.2.2. siekiant dvikalbio ugdymo nuoseklumo, rekomenduojama Bendrosios programos pasaulio pažinimo temas, susijusias su Lietuvos istorija, geografija, kultūra, mokyti lietuvių kalba;

39.2.2.3. tėvų (globėjų) pageidavimu kitų (pasirinktų) Bendrosios programos dalykų gali būti mokoma lietuvių kalba.

39.2.3. kitų gimtųjų kalbų mokymas:

39.2.3.1. mokykloje, kurios nuostatuose (įstatuose) įteisintas tautinės mažumos kalbos mokymas, gimtosios kalbos mokoma pagal Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintą gimtosios kalbos programą;

39.2.3.2. mokiniai, priskiriantys save tautinėms mažumoms, užsieniečiai, turintys teisę nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje ir besimokantys mokykloje, kurioje ugdymo procesas organizuojamas ne jų gimtaja kalba, gali mokytis tautinės mažumos gimtosios ar kitos gimtosios kalbos, jei susidaro ne mažesnė kaip 5 mokinių grupė ir yra tos kalbos mokytojas specialistas. Gimtosios kalbos rekomenduojama mokyti, vadovaujantis Tautinės mažumos kalbos mokymosi organizavimo bendrojo lavinimo mokykloje rekomendacijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. ISAK-1630 „Dėl Tautinės mažumos kalbos mokymosi organizavimo bendrojo lavinimo mokykloje rekomendacijų aprašo patvirtinimo“.

39.2.4. pirmosios užsienio kalbos mokymas:

39.2.4.1. pirmosios užsienio kalbos mokoma antraisiais–ketvirtaisiais pradinio ugdymo programos metais;

39.2.4.2. tėvai (globėjai) parenka mokinui vieną iš mokyklos siūlomų trijų Europos kalbų (anglų, vokiečių, prancūzų) (toliau – užsienio kalba);

39.2.4.3. mokykloje, kurioje yra sukomplektuota ne mažiau kaip po vieną 1–4 klasį komplektą, rekomenduojama siūlyti rinktis ne mažiau kaip iš dviejų užsienio kalbų;

39.2.4.4. užsienio kalbai mokyti visose 2–4 klasėse skiriama po 2 ugdymo valandas per savaitę. Mokykla gali skirti 1 papildomą valandą iš valandų, skiriamų mokinį ugdymosi poreikiams tenkinti;

39.3. Socialinis ir gamtamokslinis ugdymas:

39.3.1. gamtamoksliniams gebėjimams ugdytis skiriama 1/2 pasaulio pažinimo dalykui skirto ugdymo laiko. Rekomenduojamos ugdymo veiklos, sudarančios sąlygas ugdytis praktinius gamtamokslinius, todėl dalis (1/4) dalykui skiriamo laiko turėtų būti skiriama organizuoti ugdymą tyrinejimams palankioje aplinkoje, natūralioje gamtinėje (pvz., parke, miške, prie vandens telkinio ar pan.) aplinkoje, laboratorijose;

39.3.2. socialiniams gebėjimams ugdytis rekomenduojama dalį (1/4) pasaulio pažinimo dalyko laiko skirti, ugdymo procesą organizuojant socialinės, kultūrinės aplinkos pažinimui palankioje aplinkoje (pvz., lankantis visuomeninėse, bendruomenių, kultūros institucijose ir pan.).

39.4. Matematinis ugdymas:

39.4.1. organizuojant matematinį ugdymą rekomenduojama vadovautis ne tik Bendrosios programos matematikos dalyko programa, bet ir nacionalinių ir tarptautinių mokinį pasiekimų tyrimų rekomendacijomis, pagal galimybes naudoti informacines komunikacines technologijas, skaitmenines mokomąsių priemones.

39.5. Kūno kultūra:

39.5.1. jei kūno kultūrai skiriamos 2 ugdymo valandas per savaitę, turėtų būti sudarytos sąlygos mokiniams ne mažiau kaip 1 valandą per savaitę lankytis aktyvaus judėjimo pratybas mokykloje ar kitoje neformaliojo švietimo įstaigoje;

39.5.2. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės gali būti organizuojamos taip:

39.5.2.1. iš įvairių klasų sudaromoms 8–15 mokinį grupėms skiriamos 2 ugdymo valandas per savaitę;

39.5.2.2. mokiniai dalyvauja ugdymo veiklose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;

39.5.2.3. tėvų (globėjų) pageidavimu mokiniai gali lankytis sveikatos grupės ne mokykloje;

39.5.2.4. siekiant skatinti mokinį fizinį aktyvumą, sveikatinimą, rekomenduojama ugdymo proceso metu pagal galimybes organizuoti judrišias pertraukas ar fiziniam aktyvinimui skirtas veiklas.

39.6. Meninis ugdymas (dailė ir technologijos, muzika, šokis, teatras):

39.6.1. technologiniams ugdymui rekomenduojama skirti ne mažiau kaip 1/3 dalykui ir technologijų dalykui skiriamo laiko, nurodyto Bendrojo ugdymo plano 23, 24 punktuose;

39.6.2. atsižvelgiant į mokyklos bendruomenės meninio ugdymo poreikius ir mokyklos galimybes mokykloje:

39.6.2.1. viena iš meninio ugdymo sričių gali būti teatras;

39.6.2.2. įgyvendinama šokio programa, skiriant vieną ugdymo valandą iš kūno kultūros dalykui Bendrojo ugdymo plano 24.3 papunktyje skiriamą ugdymo valandą per savaitę;

39.6.2.3. organizuojamas kryptingas meninis ugdymas. Mokykla parengia kryptingo meninio ugdymo programą, tvirtinamą mokyklos direktoriaus.

40. Mokiniai, kurie mokosi pagal formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas (pvz., dailės, muzikos, sporto), direktoriaus įsakymu gali būti atleidžiami nuo atitinkamo privalomojo dalyko savaitinių pamokų (ar jų dalies) lankymo, jiems numatomas šių dalykų mokymosi pasiekimų įskaitymas. Mokyklos vadovas nustato nedalyvaujančių pamokose mokinį saugumo užtikrinimo priemones.

41. Integruojamujų, prevencinių ir kitų ugdymo programų įgyvendinimas:

41.1. Į Bendrosios programos ugdymo dalykų programų turinį integruojama:

41.1.1. bendrujų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo integruojamųjų programų – Mokymosi mokytis, Komunikavimo, Darnaus vystymosi, Kultūrinio sąmoningumo, Gyvenimo įgūdžių ugdymo programų pagrindai (Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrujų programų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymo Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrujų programų patirtinimo“ 11 priedas „Bendrujų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas“). Šių programų atskirai planuoti ir vykdyti nereikia, jos yra integruotos į Bendrosios programos turinį;

41.1.2. Žmogaus saugos bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 „Dėl Žmogaus saugos bendrosios programos patvirtinimo“, ir Sveikatos ugdymo bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1290 „Dėl Sveikatos ugdymo bendrosios programos patvirtinimo“;

41.1.3. mokyklos pasirinktos prevencinės ir kitos ugdymo programos;

41.1.4. etninės kultūros ugdymas;

41.1.5. informacinių komunikacinių technologijų ugdymas. Informacinės komunikacinių technologijos ugdymo procese naudojamos kaip ugdymo priemonė, taip pat mokoma informacinių komunikacinių technologijų pradmenų.

41.2. Mokytojas, formuodamas klasės mokinį ugdymo turinį, numato ugdymo dalykus, į kuriuos integruojamas Sveikatos ugdymo bendrosios, Žmogaus saugos bendrosios, etnokultūros ugdymo, mokyklos pasirinktų prevencinių ir kitų programų, informacinių komunikacinių technologijų ugdymo turinys.

41.3. Mokykla, atsižvelgdama į mokyklos bendruomenės, mokinį ugdymosi poreikius, Bendrojo ugdymo plano 41.1.2, 41.1.3 papunkčiuose nurodytoms ugdymo programoms įgyvendinti gali skirti atskirą ugdymo laiką iš valandų, skirtą ugdymosi poreikiams tenkinti, o etninei kultūrai ugdyti – iš neformaliojo švietimo valandų.

KETVIRTASIS SKIRSNIS **MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS**

42. Mokinį pasiekimai ir pažanga vertinami, vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintais teisės aktais, reglamentuojančiais bendrojo ugdymo programose dalyvaujančių mokinį mokymosi pasiekimų vertinimą, vertinimo rezultatų panaudojimą, ir Bendraja programa.

43. Mokytojas planuoja mokinį ugdymosi pasiekimus ir vertinimą, vadovaudamas mokykloje priimtais susitarimais dėl ugdymo turinio planavimo ir pasiekimų vertinimo, atsižvelgdamas į klasės mokinį mokymosi rezultatus, ugdymosi poreikius ir galimybes. Planuodamas 1 klasės mokinį pasiekimus ir vertinimą, mokytojas susipažsta su priešmokyklinio ugdymo pedagogo parengtomis rekomendacijomis apie vaiko pasiekimus.

44. Vertinant mokinį pasiekimus ir pažangą, taikomas formuojamasis, diagnostinis, apibendrinamasis vertinimas:

44.1. formuojamasis vertinimas atliekamas nuolat ugdymo proceso metu, teikiant mokinui informaciją (dažniausiai žodžiu, o prieikus ir raštu, t. y. parašant komentarą) apie jo mokymosi eiga, esamus pasiekimus ar nesėkmes;

44.2. diagnostinis vertinimas pagal iš anksto aptartus su mokiniais vertinimo kriterijus paprastai atliekamas tam tikro ugdymo(si) etapo pradžioje ir pabaigoje, siekiant diagnozuoti esamą padėtį: nustatyti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą, numatyti tolesnio mokymosi galimybes:

44.2.1. atsižvelgiant į tai, ką norima įvertinti (vertinimo tikslą), gali būti taikomi įvairūs diagnostinio vertinimo būdai: projektiniai, kontroliniai darbai, testai ir kt. Per dieną neturėtų būti atliekamas daugiau nei vienas diagnostinis darbas;

44.2.2. informacija apie mokymosi pasiekimus (kontrolinių darbų, testų ir kitų užduočių atlikimo) mokiniams ir tėvams (globėjams) teikiama trumpais komentarais, lygai nenurodomi, taip pat nenaudojami pažymių pakaitai (raidės, ženklai, simboliai ir pan.);

44.2.3. mokytojas renkasi vertinimo informacijos kaupimo būdus ir formas (pvz., vertinimo aplanką, vertinimo aprašą, pasiekimų knygelę ar kt.);

44.3. apibendrinamasis vertinimas atliekamas ugdymo laikotarpio ir pradinio ugdymo programos pabaigoje. Pusmečio (trimestro ar kito ugdymo laikotarpio) mokiniių pasiekimai apibendrinami, vertinant mokinio per mokykloje nustatytą ugdymo laikotarpių padarytą pažangą, orientuojantis į Bendrojoje programoje aprašytus mokiniių pasiekimų lygių požymius, ir įrašomi:

44.3.1. pradinio ugdymo dienyne ar pradinio ugdymo dienyne jungtinėms klasėms (toliau – Dienynas) arba elektroniniame dienyne:

44.3.1.1. mokiniių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinės atitinkamose skiltyse įrašomas ugdymo dalykų apibendrintas mokinio pasiekimų lygis (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokinui nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio, įrašoma „nepatenkinamas“;

44.3.1.2. dorinio ugdymo pasiekimai įrašomi atitinkamoje Dienyno skiltyje, nurodoma padaryta arba nepadaryta pažanga: „p. p.“ arba „n. p.“;

44.3.1.3. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokiniių, ugdomų pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, bei specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamoje Dienyno skiltyje įrašant „p. p.“ arba „n. p.“;

44.3.2. mokyklos / mokytojo pasirinktoje pasiekimų vertinimo (informacijos fiksavimo) formoje (pvz., mokiniių pasiekimų ir pažangos įvertinimo apraše, vertinimo aplankuose pasiekimų knygelėse, elektroniniame dienyne ar kt.);

44.3.3. baigus pradinio ugdymo programą, rengiamas Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas. Aprašo kopija perduodama mokyklai, kurioje mokinys mokysis pagal pagrindinio ugdymo programą.

PENKTASIS SKIRSNIS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS

45. Neformaliojo vaikų švietimo veikla skirta mokiniių asmeninėms, socialinėms, edukacinėms kompetencijoms ugdyti per pasirinktą meninę, sportinę, techninės kūrybos ar kitą veiklą.

46. Neformaliajam švietimui 1–4 klasėms ugdymo valandų skaičius per metus numatomas Bendrojo ugdymo plano 23 punkte. Šios valandos turi būti naudojamos tik neformaliojo švietimo programoms įgyvendinti.

47. Mokykla kiekvienu mokslo metu pabaigoje įvertina ateinančių mokslo metų mokiniių neformaliojo švietimo poreikius, numatomus ugdymo prioritetus dėl mokiniių pasiekimų gerinimo ir bendrujų kompetencijų ugdymo, prireikus juos tikslina mokslo metu pradžioje ir siūlo mokiniams rinktis neformaliojo švietimo programas.

48. Neformaliojo vaikų švietimo programos rengiamos, atsižvelgiant į Bendrujų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-991 „Dėl Bendrujų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašo patvirtinimo“. Gali būti rengiamos ir siūlomos neformaliojo švietimo ugdymo programos, parengtos derinant Bendrosios programos dalykų programą ir neformaliojo švietimo turinį, kurios padeda gerinti mokiniių pasiekimus, tobulinti bendrąsias kompetencijas (pvz., skaitymo, kūrybinių gebėjimų plėtojimo, gamtamokslinio tyrinėjimo, pažinimo ir pan.).

49. Neformalujį vaikų švietimą rekomenduojama organizuoti ne tik mokykloje, bet ir už jos ribų, planuoti veiklų intensyvumą, periodiškumą, trukmę, išlaikant klasei Bendrojo ugdymo plano 23 punkte numatyta valandų skaičių per metus.

50. Mokiniių skaičių neformaliojo švietimo grupėje pagal turimų mokymo lėšų dydį nustato mokyklos vadovas, suderinęs su mokyklos taryba.

51. Neformaliojo vaikų švietimo programos per mokinių atostogas vykdomos valstybinės ir savivaldybės mokyklos – biudžetinės ir viešosios įstaigos – savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimo), kitų mokyklų – savininko (dalyvių susirinkimo) ar mokyklos nustatyta tvarka.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

IŠVYKSTANČIŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ, ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS DALĮ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

52. Mokiniai, kurie išvyksta gyventi ar (ir) mokytis į užsienį, gali mokytis lietuvių kalbos, pasaulio pažinimo dalyko ar visų Bendrosios programos dalykų nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka:

52.1. visų Bendrosios programos dalykų gali mokytis mokinys, laikinai išvykės gyventi į užsienį, jei tėvai (globėjai) raštu yra deklaravę, kad mokinys toje šalyje nesimoko pagal pradinio ugdymo programą;

52.2. mokymą teikia mokykla, vykdanti nuotolinį mokymą;

52.3. mokykloje sudarius klasę, kurioje mokosi ne mažiau kaip 22 mokiniai, mokymą organizuojant grupinio mokymosi forma, Bendrosios programos dalykų ar lietuvių kalbos ar (ir) pasaulio pažinimo dalykų programoms įgyvendinti skiriamaus ugdymo valandų per savaitę skaičius, numatytas Bendrojo ugdymo plano 24.3 papunktyje;

52.4. nesusidarius mokiniių klasei, grupinio mokymosi forma besimokantiems mokiniams konsultacijoms lietuvių kalbai mokyti skiriama 50 proc., kitiems ugdymo dalykams – 40 proc., pavienio mokymosi forma – 15 proc. Bendrojo ugdymo plano 23.3 papunktyje dalykui (-ams) skiriamu ugdymo valandų.

53. Mokinio, baigusio užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pradinio ugdymo programos dalį (toliau – tarptautinė pradinio ugdymo programa), įgytus pasiekimus pripažista mokykla, remdamasi mokinio turimais dokumentais (išrašais, pažymėjimais ir pan.). Mokykla gali organizuoti įgytų pasiekimų patikrinimą. Jei nustatoma, kad reikalinga tikslinė pagalba programų skirtumams likviduoti, mokiniiui sudaromas individualus ugdymo planas, kuriame nurodoma, kokia pagalba (atskirų ugdomųjų dalykų, lietuvių kalbos ar socialinių kultūrinių kompetencijų ir kt.) ir kaip bus teikiamas. Individualus ugdymo planas, mokymosi galimybės aptariami su mokinio tėvais (globėjais).

54. Mokiniiui, nemokančiam ar nepakankamai mokančiam lietuvių kalbą, bet pageidaujančiam einamaisiais metais mokytis pagal Bendrają programą, savivaldybėje nesusidarius nemokančių lietuvių kalbos mokiniių išlyginamajai klasei ar laikinajai (mobiliajai) grupei, mokykla sudaro sąlygas tobulinti lietuvių kalbos gebėjimus, organizuodama papildomą, individualų lietuvių kalbos mokymą, skiriant ugdymo valandų iš mokinio ugdymosi poreikiams tenkinti skiriamu valandų.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

UGDYMO ORGANIZAVIMAS JUNGtinėse KLASĖSE

55. Gali būti jungiamos dvi arba trys klasės. Dvi klasės jungiamos, susidarius ne daugiau kaip 18 mokinii, trys – ne daugiau kaip 15.

56. Atsižvelgiant į Bendrojo ugdymo plano 24.3 papunktyje numatytą skiriamu valandų skaičių, jungtiniam pradinį klasį komplektui gali būti skiriama iki 30 ugdymo valandų per savaitę.

Kiekvienam jungtinės klasės komplektui skiriamos 2 neformaliojo švietimo valandos ir 2 valandos, mokiniių ugdymo(si) poreikiams tenkinti. Šios valandos jeina į 30 valandų skaičių, skiriama vienam jungtinės klasės komplektui.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS **MOKINIŲ MOKYMO NAMIE ORGANIZAVIMAS**

57. Vaikai, kuriems tais kalendoriniai metais sueina 7 metai ir kuriems reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, tėvų (globėjų) prašymu namie mokomi pagal Vaiko, kuriam tais kalendoriniai metais sueina 7 metai ir kuriam reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, ugdymo ikimokyklinio ugdymo įstaigoje arba namuose pagal vaiko ugdymosi poreikiams pritaikytą ugdymo programą organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. ISAK-1836 „Dėl Vaiko, kuriam tais kalendoriniai metais sueina 7 metai ir kuriam reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, ugdymo ikimokyklinio ugdymo įstaigoje arba namuose pagal vaiko ugdymosi poreikiams pritaikytą ugdymo programą organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

58. Mokinių, dėl ligos ar patologinės būklės negalinčių mokykloje, mokymas namie organizuojamas pagal Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašas):

58.1. Bendroji programa įgyvendinama, ugdymą organizuojant pagal atskirus ugdymo dalykus ar integruojant ugdymo dalykų turinį. Rekomenduojama įgyvendinti visas Bendrosios programos dalykų programas, išskyrus kūno kultūros programą;

58.2. mokykla, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais) ir atsižvelgusi į mokinio ligos pobūdį bei gydytojo rekomendacijas, rengia individualų mokinio ugdymo namie planą (pritaiko Bendrają programą, numato ugdomujų veiklų tvarkaraštį);

58.3. mokinys gydytojo leidimu dalį ugdymo valandų / pamokų gali lankyti mokykloje arba mokytis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu. Šios ugdymo valandos / pamokos įrašomos į mokinio individualų ugdymo planą;

58.4. mokiniams, kurie mokosi namie nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (pavienio mokymosi forma), konsultacijoms grupėje skiriama 40 proc., individualioms konsultacijoms – 15 proc. Bendrojo ugdymo plano 24.3 papunktyje nustatyta ugdymo valandų per savaitę, o mokiniams, kurie mokosi nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupinio mokymosi forma), – Bendrojo ugdymo plano 24.3 papunktyje nustatyta ugdymo valandų per savaitę;

58.5. namie savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu mokomam mokiniui 1–3 klasėse skiriama 9 savaitinės ugdymo valandos Bendrosios programos ugdymo dalykams įgyvendinti; 4 klasėse – 11 ugdymo valandų. Mokyklos, kurios nuostatuose įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba, mokiniui kiekvienoje klasėje skiriama 2 papildomas ugdymo valandos per savaitę.

DEVINTASIS SKIRSNIS **VAIKŲ, KURIE GYDOMI STACIONARINĖJE ASMENS** **SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOJE, UGDYMO ORGANIZAVIMAS**

59. Ugdymas stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje organizuojamas pagal Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašą.

60. Ligoninės mokykla ar savivaldybės vykdomosios institucijos ar jos įgalioto asmens paskirta bendrojo ugdymo mokykla (toliau – ligoninės mokykla) ir sanatorijos mokykla, įgyvendinanti Bendrają programą, rengia Mokyklos ugdymo planą vadovaudamasi Bendruoju ugdymo planu ir kitais pradinjų ugdymą reglamentuojančiais teisės aktais.

61. Ligoninės mokykloje:

61.1. pradinių klasių mokiniui, mokomam kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupinio mokymosi forma), skiriama 13 ugdymo valandų per savaitę. Neformaliojo ugdymo veikloms organizuoti skiriama po 2 neformaliojo ugdymo valandas per savaitę;

61.2. atskira klasė komplektuojama, susidarius 5 mokinių ar didesnei mokinių grupei, esant 1–4 vienos klasės mokiniams, komplektuojama jungtinė klasė. Jungtinei klasei gali būti skiriama iki 15 ugdymo valandų per savaitę ir po 2 neformaliojo švietimo valandas;

61.3. mokiniui skyrus lovos režimą ar nesusidarius mokinių klasei, mokoma pavienio mokymosi forma, konsultacijoms grupėse nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu skiriant 40 procentų, individualioms konsultacijoms nuotoliniu ir savarankišku mokymo proceso organizavimo būdais – 15 procentų Bendrojo ugdymo plano 62.1 papunktyje numatyto ugdymo laiko.

62. Sanatorijos mokykloje:

62.1. Bendrajai programai įgyvendinti ir neformaliajam švietimui skiriama ugdymo valandų sanatorijos mokykloje, skirtoje vaikams, atvykusiems trumpai gydyti į sanatoriją, mokant kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupinio mokymosi forma):

Dalykai	Savaitinių pamokų skaičius		
	1–2 klasės	3–4 klasės	Pradinio ugdymo programa (1–4 klasės)
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	2	2	4
Kalbos:			
Lietuvių kalba (gimtoji)	12	12	24
Užsienio kalba	2	4	6
Matematika	6	6	12
Pasaulio pažinimas	4	4	8
Dailė ir technologijos	4	4	8
Muzika			
Kūno kultūra			
Privalomų ugdymo valandų skaičius mokinui	1 kl. – 14 2 kl. – 16	3 kl. – 16 4 kl. – 16	62
Neformalusis švietimas	12		12

62.2. Bendrajai programai įgyvendinti ir neformaliajam ugdymui skiriama ugdymo valandų sanatorijos mokykloje, skirtoje vaikams, sergantiems įvairiomis tuberkuliozės formomis, mokant kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupinio mokymosi forma):

Dalykai	Savaitinių pamokų skaičius		
	1–2 klasės	3–4 klasės	Pradinio ugdymo programa (1–4 klasės)
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	2	2	4
Kalbos:			
Lietuvių kalba (gimtoji)	14	14	28
Užsienio kalba	2	4	6
Matematika	8	8	16
Pasaulio pažinimas	4	4	8
Dailė ir technologijos	4	4	8
Muzika	2	2	4
Kūno kultūra	6	6	12
Privalomų ugdymo valandų skaičius	1 kl. – 20 2 kl. – 22	3 kl. – 22 4 kl. – 22	86
Valandos, skiriamos mokinį	3		3

ugdymo(si) poreikiams tenkinti		
Neformalusis švietimas	8	8

62.3. kiekvienam mokinui sudaromas individualus ugdymo planas;

62.4. nesusidarius mokinį skaičiui, nurodytam Bendrojo ugdymo plano 55 punkte, gali būti formuojama jungtinė klasė iš 1–4 klasės mokinį;

62.5. nesusidarius mokinį jungtinei klasei ar mokinui skyrus lovos režimą, mokoma pavienio mokymosi forma savarankišku ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu. Konsultacijoms grupėse nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu skiriama 40 procentų, individualioms konsultacijoms – 15 procentų (savarankišku ir nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais) Bendrojo ugdymo plano 62.1, 62.2 papunkčiuose dalykams skiriama ugdymo valandų;

62.6. suderinus su mokinį tėvais (globėjais) ir su mokyklos, kurioje nuolat mokosi mokinys, mokytoju, atsižvelgiant į mokinio sveikatos būklę, gali būti koreguojamos ugdymo dalykų programų apimtys, tempas (lėtinama, intensyvinama) arba atsisakoma 1–2 ugdymo dalykų mokymo, tačiau šie sprendimai neturėtų neigiamai paveikti mokinio pasiekimų ir pažangos.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS SUAUGUSIŲJŲ UGDYMO ORGANIZAVIMAS

63. Mokykla, vykdanti suaugusiųjų pradinio ugdymo programą, organizuodama 18 metų ir vyresnių asmenų mokymąsi, vadovaujasi Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyru mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.

64. Vykdant suaugusiųjų pradinio ugdymo programą kasdieniu arba nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupinio mokymosi forma):

64.1. mokiniai mokosi ugdymo dalykų, nurodytų Bendrojo ugdymo plano 23 punkte. Atsižvelgiant į ugdymosi poreikius ir patirtį, mokinys gali nesimokyti menų dalykų (dailė, muzika, dailė ir technologijos) ir kūno kultūros dalyko. Mokinui, nepasirinkusiam kūno kultūros ar menų, šiemis dalykams skiriamas ugdymo valandos gali būti skiriamas pagal mokinio poreikius kitiems pasirinktiems ugdymo dalykams mokyti;

64.2. Bendrajai programai įgyvendinti:

64.2.1. pirmos ir antros klasės koncentrui skiriama 40 ugdymo valandų per savaitę. Programą įgyvendinant tautinės mažumos kalba – 47 ugdymo valandos;

64.2.2. trečios ir ketvirtos klasės koncentrui skiriama 45 ugdymo valandos per savaitę. Programą įgyvendinant tautinės mažumos kalba – 53 ugdymo valandos;

64.3. mokykla, atsižvelgdama į mokinio ugdymosi poreikius ir turimą patirtį, gali perskirstyti ugdymo valandas tarp dalykų, tačiau turi užtikrinti savaitinių ugdymo valandų skaičių mokinui, nurodytą Bendrojo ugdymo plano 64.4. papunktyje;

64.4. mokinui, kuris mokosi 1–3 klasėje skiriama 11 ugdymo valandų per savaitę, 4 klasėje – 14 ugdymo valandų. Mokinui, kuris mokosi tautinės mažumos kalba, 1–3 klasėje skiriama 13 ugdymo valandų per savaitę, 4 klasėje – 16 ugdymo valandų. 1–4 klasės mokiniams ugdymo poreikiams tenkinti skiriama 4 ugdymo valandos per savaitę;

64.5. jungtinės klasės komplektui gali būti skiriama iki 20 ugdymo valandų per savaitę. Kiekvienam jungtinės klasės komplektui mokinio ugdymo poreikiams tenkinti – 2 ugdymo valandos per savaitę. Šios valandos jeina į 20 ugdymo valandų skaičių, skiriama vienam jungtinės klasės komplektui.

65. Vykdant suaugusiųjų pradinio ugdymo programą neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupine mokymosi forma), nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (pavienio mokymosi forma) konsultacijoms ar pamokoms grupėje – skiriama 40 procentų ugdymo valandų nurodytą Bendrojo ugdymo plano 64.4 papunktyje:

65.1. įvertinus mokinio ugdymosi patirtį ir pasiekimus, atsižvelgiant į mokinio ugdymosi poreikius, mokykloje priimami sprendimai, kokių ugdymo dalykų, nurodytų Bendrojo ugdymo plano 23 punkte, mokysis mokinys. Sudaromas individualus ugdymo planas;

65.2. atskirais atvejais, esant mažam mokinių, kurie mokosi neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu skaičiui, gali būti formuojama mokinių, kurie mokosi neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu, grupė. Ugdymo dalykams mokytis grupėje turi būti skiriama ne mažiau kaip 15 procentų Bendrojo ugdymo plano 64.4 papunktyje numatytu ugdymo valandų per savaitę.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS **MOKYMO ORGANIZAVIMAS PERAUKLĖJIMO IR BAUSMĖS** **ATLIKIMO VIETOJE**

66. Perauklėjimo ar bausmės atlikimo vietoje ugdymas organizuojamas, vadovaujantis Suimtųjų ir nuteistujų, atliekančių laisvės atėmimo bausmes, bendrojo lavinimo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. balandžio 8 d. nutarimu Nr. 264 „Dėl suimtųjų ir nuteistujų, atliekančių laisvės atėmimo bausmes, bendrojo lavinimo ir organizavimo“, Bendrajā programa, Pradinio ugdymo aprašu, tvirtinamu švietimo ir mokslo ministro, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Bendruoju ugdymo planu.

67. Nepilnamečiams asmenims, kuriems laikinai atimta ar apribota laisvė, Bendroji programa įgyvendinama perauklėjimo ar bausmės atlikimo vietoje, pagal mokyklos galimybes numatant mokymosi organizavimo būdą. Mokinui sudaromas individualus ugdymo planas. Mokymas gali būti organizuojamas grupinio mokymosi forma kasdieniu ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais, pavienio mokymosi forma nuotoliniu ar (ir) savarankišku mokymo proceso organizavimo būdais:

67.1. kasdieniu ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais (grupinio mokymosi forma) programai įgyvendinti skiriamas ugdymo valandų skaičius, nurodytas Bendrojo ugdymo plano 24.3 papunktyje;

67.2. pavienio mokymosi forma nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu konsultacijoms grupėje skiriama 40 procentų, pavienio mokymosi forma savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu – 15 procentų ugdymo valandų skaičiaus, nurodyto Bendrojo ugdymo plano 24.3 papunktyje;

67.3. grupinio mokymosi forma kasdieniu ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais jungtinėse klasėse ar laikinosiose grupėse besimokantiems mokiniams skiriama 80 procentų Bendrojo ugdymo plano 24.3 papunktyje nustatytu ugdymo valandų per savaitę;

67.4. asmenys, kuriems dėl laikinai atimtos ar apribotos laisvės draudžiama mokytis klasėje, grupėje ir nesant galimybų mokytis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupinio ar pavienio mokymosi formomis), mokosi savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu (pavienio mokymosi forma) konsultacijoms skiriant 15 procentų Bendrojo ugdymo plano 24.3 papunktyje tos klasės dalykui nustatytu ugdymo valandų per savaitę.

68. Atsižvelgiant į mokinį ugdymosi poreikius ugdymo turinys gali būti formuojamas pagal dalykus ar integruojant atskirų dalykų programų turinį, iki 40 procentų gali būti perskirstomos ugdymo dalykams skiriomas ugdymo valandos, numatytos Bendrojo ugdymo plano 24.3 papunktyje. Atsižvelgiant į mokinį poreikius, 25 procentais galima keisti Bendrosios programos dalykų programų turinį. Rekomenduojama ugdymo procese naudoti ugdymo metodus, didinančius ugdymo motyvaciją, skatinančius mokinį socializaciją ir resocializaciją.

69. 18 metų ir vyresnių asmenų, mokomų pagal suaugusiųjų pradinio ugdymo programą perauklėjimo ar bausmės atlikimo vietose, mokymas organizuojamas, atsižvelgiant į mokinio ugdymosi poreikius ir mokymo organizavimo galimybes:

69.1. mokantis grupinio mokymosi forma kasdieniu ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais, Bendrajai programai įgyvendinti skiriamas ugdymo valandų skaičius,

nurodytas Bendrojo ugdymo plano 64.4, 64.5 papunkčiuose, neakivaizdiniu ugdymo proceso organizavimo būdu – 40 procentų Bendrojo ugdymo plano 64.4 papunktyje nurodytų savaitinių ugdymo valandų;

69.2. asmenys, kuriems dėl laikinai atimtos ar apribotos laisvės draudžiama mokytis klasėje, grupėje ir nesant galimybė mokytis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupinio ar pavienio mokymosi formomis), mokosi savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu (pavienio mokymosi forma), konsultacijoms skiriant 15 procentų Bendrojo ugdymo plano 64.4 papunktyje numatyta savaitinių ugdymo valandų.

IV SKYRIUS **MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ,** **UGDYMO ORGANIZAVIMAS**

PIRMASIS SKIRSNIS **MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ, UGDYMO** **ORGANIZAVIMO BENDROSIOS NUOSTATOS**

70. Mokykla, rengdama mokyklos / klasės ugdymo planą, atsižvelgia į mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, reikmes, pedagoginės psichologinės tarnybos arba švietimo pagalbos tarnybos, mokyklos Vaiko gerovės komisijos rekomendacijas, vadovaujasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, šio skyriaus nuostatomis ir kitomis, mokyklai aktualiomis, Bendrojo ugdymo plano nuostatomis;

71. Siekiant tenkinti mokinių ugdymosi reikmes, pritaikoma Bendroji programa, formuojančios ugdymo turinys (integralus ar pagal dalykus), parenkamos mokymosi organizavimo formas (pamoka, projektinė veikla ar pan.), pritaikomos ugdymosi erdvės, parenkamos ugdymui skirtos techninės pagalbos priemonės ir specialiosios mokymo priemonės ir pan.

72. Organizuodama mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą, mokykla atsižvelgia į:

72.1. mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius, jų lygi (nedideli, vidutiniai, dideli ir labai dideli);

72.2. mokyklos ir tėvų (globėjų) įsipareigojimus, įteisintus mokymo sutartyje;

72.3. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;

72.4. ugdymo programą (Bendrajų programą ar pradinio ugdymo individualizuotą programą);

72.5. turimas mokymo lėšas;

72.6. mokymosi ir švietimo pagalbos reikmes;

72.7. ugdymosi erdvės.

73. Mokykla, sudarydama mokyklos, klasės ar individualų ugdymo planą:

73.1. turi vadovautis Bendrajame ugdymo plane pradinio ugdymo dalykų programoms įgyvendinti skiriama ugdymo valandą, nurodytą Bendrojo ugdymo plano 23, 24 ir 96 punktuose, skaičiumi;

73.2. gali iki 20 procentų koreguoti dalykų programoms įgyvendinti skiriama savaitinių ugdymo valandų skaičių, išskyrus atvejus, kai ugdymas organizuojamas, vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 96 punktu;

73.3. gali keisti dalykams skirtą ugdymo valandų skaičių (mažinti, didinti), o vietoje neįrašytų dalykų, nurodytų Bendrojo ugdymo plano 76 punkte, gali planuoti specialiasias pamokas ir (ar) didinti ugdymo valandų skaičių, skirtą meniniams ugdymui, kitiems dalykams mokyti, papildomai mokytojo pagalbai teikti, taip pat mokyklose, kuriose mokoma tautinės mažumos kalba, lietuvių kalbai (valstybinei) mokyti;

73.4. išlaikydama Bendrojo ugdymo plano 23, 24 punktuose nurodytą privalomą mokinio ugdymo valandų skaičių pradinio ugdymo programai įgyvendinti, mokiniam, kurie mokosi pagal Bendrają programą ar pradinio ugdymo individualizuotą programą bendrosios paskirties klasėje, 1–2 ugdymo valandomis sumažinusi mokinio privalomą ugdymo valandų skaičių, gali padidinti neformaliojo švietimo valandų skaičių;

73.5. gali mažinti ar didinti 1–2 ugdymo valandomis bendrą ugdymo valandų skaičių ir neformaliojo švietimo valandų skaičių, išskyrus atvejus, kai ugdymas organizuojamas, vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 96 punktu;

73.6. per mokslo metus, mokyklos Vaiko gerovės komisijai ar pedagoginei psichologinei tarnybai įvertinus ir rekomendavus, gali keisti specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų skaičių;

73.7. intensyvindama mokiniui teikiamą specialiąją pedagoginę ar mokymo pagalbą, nustatydam laikotarpiui gali skirti papildomą ugdymo valandų kiekvienam mokiniui individualiai ar mokinių grupei;

73.8. turi užtikrinti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo tēstinumą ir nuoseklumą;

73.9. atsižvelgdama į mokinio sveikatos sutrikimus ir mokyklos Vaiko gerovės komisijos rekomendacijas, specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniam gali trumpinti ugdymo veiklą / pamoką trukmę 5 min., o suraupyta laiką skirti mokinių veiklai keisti, pertraukoms organizuoti.

74. Mokykla, vykdyma formaliojo ir neformaliojo švietimo programas, specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių skaičių grupėje, atsižvelgusi į mokymo lėšas, mokinių poreikius, turimas mokymo(si) sąlygas ir mokymo priemones, gali nustatyti pati.

75. Mokiniam, kurie mokosi specialiosios paskirties mokykloje / klasėje pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą dėl vidutinio, žymaus ir labai žymaus intelekto sutrikimo, mokykla:

75.1. ugdymo planą sudaro, vadovaudamas Bendrojo ugdymo plano 93–99 punktais;

75.2. dalį formaliojo ugdymo veiklų / pamokų ir neformalujų vaikų švietimą gali organizuoti bendrai su bendrujų klasių mokiniais (jei specialioji klasė yra bendrojoje mokykloje);

75.3. gali organizuoti šių klasėje besimokančių mokinių užimtumą (neformalujų ugdymąsi) ir per mokinių atostogas (išskyrus vasarą). Aukštesniųjų klasių mokiniai, vykdantys socialinės veiklos programas, gali padėti organizuoti šią veiklą.

76. Mokyklos Vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos ar švietimo pagalbos tarnybos siūlymu, tėvų (globėjų) pritarimu mokiniai, turintys vidutinių, didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, gali:

76.1. nesimokyti ar pradėti vėliau mokytis užsienio kalbos (dėl intelekto sutrikimo, klausos sutrikimo, kalbėjimo ir kalbos sutrikimo, turintys kochlearinius implantus, įvairiapusią raidos ir mokymosi sutrikimą, taip pat ir tautinės mažumos kalba besimokantys įvardytų sutrikimų turintys mokiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių);

76.2. nesimokyti muzikos ar ją keisti kitu, menines kompetencijas ugdančiu, dalyku (turintys klausos sutrikimą);

76.3. būti atleidžiami nuo technologijų pamokų, turintys judesio ir padėties bei neurologinių sutrikimų turintys mokiniai;

76.4. vietoje Bendrojo ugdymo plano 76.1, 76.2, 76.3 papunkčiuose nurodytų dalykų mokykla gali tenkinti mokinio specialiosius ugdymosi poreikius, organizuodama specialiasias pamokas, teikdama papildomą mokytojo pagalbą, siūlydama kitus dalykus, galinčius ugdyti mokinių raštingumą, suteikti bendrąsias ir dalykinės kompetencijas, padėsiančias būti savarankiškesniems, ugdytis pagal aukštesnio lygmens ugdymo programą;

76.5. bendrojo ugdymo klasėse besimokantiems mokiniam visi Bendrojo ugdymo plano keitimai, susiję su atleidimu nuo dalykų mokymosi, įforminami mokyklos vadovo įsakymu.

77. Mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 42–44 punktų nuostatomis.

ANTRASIS SKIRSNIS
**ŠVIETIMO PAGALBOS (PSICOLOGINĖS, SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS,
SOCIALINĖS PEDAGOGINĖS IR SPECIALIOSIOS) TEIKIMAS**

78. Švietimo pagalbos, teikiamos vadovaujantis Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-1215 „Dėl Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. ISAK-941 „Dėl Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“.

79. Mokykloje nesant švietimo pagalbos specialistų, kiekvienam mokinui, kuriam pedagoginė psichologinė tarnyba arba švietimo pagalbos tarnyba, mokyklos Vaiko gerovės komisija rekomenduoja teikti specialistų pagalbą, turi būti skiriama nuo 2 iki 4 valandų per savaitę individualioms konsultacijoms ir (ar) mokymo pagalbai.

TREČIASIS SKIRSNIS
**UGDYMO ORGANIZAVIMAS SPECIALIŲJŲ MOKYKLŲ PARENGIAMOSIOSE
KLASĖSE**

80. Parengiamoji klasė yra skirta mokiniams Bendrojoje programoje numatytiems pasiekimams pasiekti per ilgesnį laiką, skiriant papildomus privalomo ugdymo metus. Parengiamosiose specialiosiose klasėse kurtiesiems ir neprigirdintiesiems (kochlearinių implantų naudotojams), akliesiems ir silpnaregiamams, turintiems kalbėjimo ir kalbos sutrikimų, mokinį ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 23, 24 punktuose nurodytu 1–2 klasėje ugdymo dalykų **programoms įgyvendinti** skiriamų valandų skaičiumi per savaitę vieneriems metams. Atskiriems dalykams numatytais ugdymo valandų skaičius gali būti keičiamas atsižvelgiant į mokinio specialiuosius ugdymos poreikius, išlaikant mokinui privalomą ugdymo valandų skaičių per savaitę.

81. Ugdymo planas sudaromas:

81.1. kurtiems ir neprigirdintiems vaikams:

81.1.1. vietoje kalboms skiriamų ugdymo valandų organizuojamos komunikacinės veiklos pamokos (7–8 ugdymo valandos per savaitę), kurias sudaro šios veiklos sritys: lietuvių kalba, bendravimas ir pamoka(-os) lietuvių gestų kalbai mokyti;

81.1.2. pažintinė veikla (pamokos) apima socialinę, kultūrinę veiklą, gamtinės aplinkos pažinimą, elementarių matematinių vaizdinių su(si)formavimą;

81.1.3. meninę veiklą sudaro muzikos ritmikos mokymasis ir dailės sričių pažinimas;

81.1.4. dalykinei praktinei veiklai skiriamos 3 ugdymo valandos per savaitę;

81.1.5. kūno kultūrai skiriamos 2–3 ugdymo valandos per savaitę;

81.1.6. tarties, kalbos mokymo ir klausos lavinimo individualioms pratyboms skiriamos 2 ugdymo valandos (kochlearinių implantų naudotojams – 2–3 ugdymo valandos) per savaitę kiekvienam mokinui. Tarties, kalbos ir klausos lavinimo individualios pratybos vyksta per komunikacines ir pažintines veiklas (specialiųjų pratybų ir minėtų veiklų turinys turi derėti);

81.2. sutrikusios regos vaikų ugdymo plane būtina skirti specialiąjį pamoką (-as) abilitacinėms pratyboms (sensomotorikai ir regėjimui lavinti).

KETVIRTASIS SKIRSNIS **MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMOJI POREIKIŲ,** **MOKYMAS NAMIE**

82. Dėl ligos ar patologinės būklės negalinčių mokytis mokykloje specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių mokymo namie ugdymo turinys formuojamas, parenkant ugdymo sritis, pritaikant dalykų programas pagal šių mokinių gebėjimus, ugdymosi poreikius ir atsižvelgiant į gydytojų rekomendacijas.

83. Mokiniams pagal Bendrają programą mokytį namie skiriamas Bendrojo ugdymo plano 58.5 papunktyje nurodytas valandų skaičius, iš jų 1–2 ugdymo valandas galima skirti specialiosioms pamokoms ar specialiajai pedagoginei pagalbai teikti. Mokiniams, kurie mokosi tautinės mažumos kalba, gali būti skiriamos 2 papildomos valandos lietuvių kalbai mokytī.

84. Kurčią ar neprigirdintį mokinį namie ugdomantis surdopedagogas ar logopeda, atsižvelgdamas į individualius mokinio gebėjimus ir klausos sutrikimo laipsnį, kartu su tėvais (globėjais) individualiai pritaiko mokiniui programą, lavina vaiko gebėjimus, konsultuoja tėvus (globėjus).

85. Mokiniams dėl nežymaus intelekto sutrikimo pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą mokytį namie skiriamas Bendrojo ugdymo plano 58.5 papunktyje nurodytas valandų skaičius, iš jų 1–2 ugdymo valandas galima skirti specialiosioms pamokoms ar specialiajai pedagoginei pagalbai teikti. Mokiniams, kurie mokosi tautinės mažumos kalba gali būti skiriamos 2 papildomos valandos lietuvių kalbai mokytī.

86. Mokiniams, turintiems vidutinį, žymų ir labai žymų intelekto sutrikimą, pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, mokytį namie skiriamos 8 valandos per savaitę:

86.1. iš jų 1–2 ugdymo valandas galima skirti specialiosioms pamokoms ar specialiajai pedagoginei pagalbai teikti. Mokiniams, kurie mokosi tautinės mažumos kalba, gali būti skiriamos 2 papildomos valandos lietuvių kalbai mokytī;

86.2. mokinį namie ugdo specialusis pedagogas, atsižvelgdamas į individualius kiekvieno vaiko gebėjimus ir reikmes, individualiai pritaiko mokiniui bendrają pradinio ugdymo programą, lavina jo gebėjimus ir įgūdžius, konsultuoja tėvus (globėjus);

86.3. turintiesiems judesio ir padėties sutrikimų rekomenduojama 1–2 ugdymo valandas per savaitę skirti gydomajai mankštai.

PENKTASIS SKIRSNIS **MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMOJI POREIKIŲ IR BESIMOKANČIŲ** **PAGAL BENDRAJĄ PROGRAMĄ, UGDYMAS**

87. Mokiniams, kurie mokosi pagal Bendrają programą, ją pritaikius, ugdymo planas sudaromas, vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 23, 24 punktuose dalykų programoms įgyvendinti nurodytu ugdymo valandų skaičiumi.

88. Sutrikusios klausos mokiniams, sudarant ugdymo planą, mokykla skiria:

88.1. lietuvių gestų kalbai – 2–3 ugdymo valandas, lietuvių kalbai – 6–8 valandas, dalykinei praktinei veiklai – 2–3 ugdymo valandas, dailei – 1 ugdymo valandą, muzikinei ritmikai – 2 ugdymo valandas;

88.2. tarties, kalbos mokymo ir klausos lavinimo individualioms pratyboms – 2 ugdymo valandas (kochlearinių implantų naudotojams 2–3 ugdymo valandas) kiekvienam mokiniui per savaitę. Tarties, kalbos mokymo ir klausos lavinimo individualios pratybos vyksta per lietuvių kalbos pamokas ar po pamokų (pratybų ir lietuvių kalbos pamokų turinys turi derėti);

88.3. kurtieji ir neprigirdintieji mokomi totaliosios komunikacijos žodiniu ar dvikalbiu metodu, atsižvelgiant į individualius kiekvieno mokinio gebėjimus ir tėvų (globėjų) pageidavimus.

89. Surikusios regos mokiniams, sudarant ugdymo planą, mokykla skiria:

89.1. speciališias pamokas sensomotorikai ir regėjimui lavinti;

89.2. silpnaregiui mokinui, kuriam gresia pavojas apakti, mokyti Brailio rašto individualioms pratyboms (iki ketverių metų) po 1 ugdymo valandą per savaitę, kursas gali būti intensyvinamas;

89.3. aklam (regėjimo aštrumas – nuo šviesos pojūčio iki 0,04) ir silpnaregiui (regėjimo aštrumas – 0,05–0,1) mokinui regejimui lavinti galima skirti po 1 ugdymo valandą per savaitę (turint mokymo lėšų). Šis kursas gali būti intensyvinamas;

89.4. nereginčiam mokinui mobilumo lavinimo individualioms pratyboms po 1 ugdymo valandą per savaitę. Šios valandos gali būti skiriamos kasdienio gyvenimo ir komunikaciniam išgūdžiamams ugdyti;

89.5. privalomą tiflopedagoginę pagalbą aklam ir žymių silpnaregystę (regėjimo aštrumas su korekcija geriau matančia akimi – nuo 0,05 iki 0,1) turinčiam mokinui, kuris mokosi pagal pradinio ugdymo programą (teikiama ne mažiau nei 2 valandas per savaitę).

90. Kurčneregių mokinį ugdymo planas sudaromas, vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 96 punktu.

91. Mokiniams, turintiems kalbėjimo ir kalbos sutrikimą, sudarant ugdymo planą, mokykla skiria:

91.1. specialiųjų pamokų tarčiai, kalbai ir klausai lavinti;

91.2. individualioms ir grupinėms pratyboms 1–4 klasėse po 1 ugdymo valandą kiekvienam mokinui per savaitę;

91.3. žymių ar labai žymių kalbėjimo ir kalbos sutrikimų turintiems mokiniams, bendraujantiems alternatyvios komunikacijos būdu, tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo individualias ir grupines pratybas galima integruoti į komunikacinės, pažintinės veiklos ir į lietuvių kalbos pamokas. Pratybų ir lietuvių kalbos pamokų turinys turi derėti.

92. Mokiniams, turintiems jūdesio ir padėties bei neurologinių sutrikimų, sudarant ugdymo planą, mokykla skiria:

92.1. gydomajai kūno kultūrai, sensomotorikai lavinti, kompiuteriniams išgūdžiamams formuoti, komunikaciniam gebėjimams ugdyti;

92.2. 4–8 mokinį grupei 2–3 gydomosios kūno kultūros pamokas per savaitę;

92.3. individualioms gydomosios kūno kultūros pratyboms po 2 ugdymo valandas per savaitę kiekvienam mokinui, sergančiam cerebriniu paralyžiumi (vidutinio, labai žymaus laipsnio) ar turinčiam sunkią ar labai sunkią jūdesio ir padėties sutrikimų;

92.4. gydomosios kūno kultūros ar pratybų pamokos organizuojamos ne didesnei kaip 10 mokinį grupei.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS **MOKINIŲ, KURIE MOKOSI PAGAL PRADINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTĄ** **PROGRAMĄ, UGDYMAS**

93. Mokiniams, kurie mokosi pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, ugdymo planas sudaromas, atsižvelgiant į mokinio galias, mokymosi formą, mokymo organizavimo būdą ir klasės paskirtį.

94. Mokiniams, turintiems nežymų intelekto sutrikimą, ugdymo planas rengiamas:

94.1. vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 23, 24 punktuose dalykų programoms įgyvendinti nurodytu savaitinių ugdymo valandų skaičiumi, kuris gali būti keičiamas iki 15 procentų;

94.2. mokiniams, turintiems nežymų intelekto sutrikimą ir kompleksinių sutrikimų, kurių derinio dalis yra nežymus intelekto sutrikimas, ugdymo plane reikia skirti specialiųjų pamokų surikusioms funkcijoms lavinti ir individualiai ar grupinei specialiajai pedagoginei pagalbai teikti.

95. Mokiniams, turintiems vidutinį intelekto sutrikimą, ugdymo planas rengiamas, atsižvelgus į specialiuosius ugdymosi poreikius, specialistų rekomendacijas ir mokymosi formą. Mokyklos ugdymo planas sudaromas:

95.1. mokinams bendrosios paskirties klasėse, vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 23, 24 punktuose dalykų programoms įgyvendinti nurodytu savaitinių ugdymo valandų skaičiumi, kurį galima koreguoti iki 20 procentų;

95.2. mokinams specialiosios paskirties klasėse, vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 96 punktu, ugdymą organizuojant atskiromis veiklos sritimis, skiriant specialiųjų pamokų sutrikusioms funkcijoms lavinti ir individualiai ar grupinei specialiajai pedagoginei pagalbai teikti.

96. Mokiniams, turintiems žymų ir labai žymų intelekto sutrikimą, skiriama ugdymo valandos:

Dalykai/veiklos	Ugdymo metai, klasė	1–2 klasės	3–4 klasės	Iš viso ugdymo valandų per 4 ugdymo metus
Dorinis ugdymas (tikyba, etika)		2	2	4
Komunikacinė veikla arba kalbos ir bendravimo ugdymas*		8–10	8–10	16–20
Pažintinė veikla		6–8	6–8	12–16
Orientacinė veikla		6	6	12
Meninė veikla		4–9	4–9	8–12
Fizinė veikla		4–9	4–9	8–12
Valandos, skirtos mokiniių ugdymo(si) poreikiams tenkinti, specialiajai veiklai organizuoti**		6	8	14
Privalomas ugdymo valandų skaičius mokinui		20/20	20/20	80
Iš viso ugdymo valandų				94
Neformalusis švietimas		4	4	8

Pastabos:

*kalbos ir bendravimo ugdymas – veikla, kurią sudaro gestų kalba, sakytinė ir rašytinė lietuvių kalba, yra skiriama kurtiems ir neprigirdintiems vaikams ir kitų komunikacijos sutrikimų turintiems vaikams, naudojantiems alternatyvią komunikaciją;

**specialioji veikla skiriama sutrikusioms funkcijoms lavinti, specialiajai pedagoginei pagalbai teikti, atsižvelgiant į mokinio sutrikimų pobūdį.

97. Ugdymo veiklos mokytojo nuožiūra gali būti jungiamos, keičiamos, atsižvelgiant į mokinio poreikius, sveikatos būklę, kitų, ugdyme ir švietimo pagalbos teikime dalyvaujančių specialistų, rekomendacijas.

98. Mokiniams, sergantiems cerebriniu paralyžiumi ar turinčiam vidutinių, sunkių ar labai sunkių jūdesio ir padėties sutrikimų, gydomosios kūno kultūros pratyboms skiriama po 2 pamokas per savaitę kiekvienam mokinui.

99. Mokinui, turinčiam kalbėjimo ir kalbos sutrikimų, individualioms ir grupinėms specialiosioms, logopedinėms pratyboms 1–4 klasėse skiriama po 1 pamoką per savaitę.